

תוכן עניינים

חלק א': כללי	1
שער א': תום-הלב וחובת ההגינות	1
פרק א': מבוא	1
פרק ב': "תום-לב" - עיקרון על	9
פרק ג': תום-לב סובייקטיבי - תום-לב אובייקטיבי	11
פרק ד': סיכום	13
שער ב': נגזרותיו של עיקרון תום-הלב	15
פרק א': מבוא	15
פרק ב': דיני השתק	17
1. כללי	17
2. השתק שבהבטחה	18
3. השתק שיפוטי	18
פרק ג': התנהלות בלתי-ראויה של הרשות הציבורית	21
1. כללי	21
2. הכלל בדבר איסור על ניגוד עניינים	21
3. מהותו של חוסר תום-הלב בדרך פעולת רשויות ציבוריות	23
פרק ד': עיקרון האשם התורם	25
שער ג': הפרת חובת תום-הלב כעילת תביעה עצמאית	27
פרק א': מבוא	27
פרק ב': עילה עצמאית או לא	29
חלק ב': דיני חוזים	33
שער א': סעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-	33
1973	33
פרק א': מבוא	33
פרק ב': קיום בתום-לב - סעיף 39 לחוק החוזים	35
1. כללי	35
2. סעיף 39 לחוק ודוקטרינה בדבר השתק באמצעות מצג	35
3. השימוש בזכות הנובעת מחוזה	36
4. קיום הסכם תיווך	36
5. יחסי עובד מעביד	37
6. יחסי בעלי דירות בבית משותף	37
פרק ג': תמצית ההלכה הפסוקה	39

1. האם על מפעל הפיס, לשלם למערער כספי זכיה בהגרלה בה השתתף זה האחרון, על-אף שכרטיס ההשתתפות בהגרלה - הוא הכרטיס הזוכה - אינו מצוי בידו?	39
2. פירושו הנכון של חוזה פרוגרמה	41
3. ערעור על דחיית תביעה לאכיפת תניה בדבר פיצוי מוסכם	43
4. אי-התרעה על עיכובים	45
5. ערעור על קבלת תביעה בגין פרסום לשון הרע - החייאת מכתבים המפרה את הסכם הפרשה	48
6. איחור זניח של מספר ימים בלבד לתשלום פיצוי	50
7. מחלוקת באשר לדרך השימוש בייפוי הכוח אשר ניתנו למבקשים ולדרך רישום והעברת הזכויות בממכר	51
8. המועד לביצוע יתרת התשלום	51
9. דחיית מועד פינוי	52
10. אין לאשר את העילה לפי סעיף 39 בחוק החוזים נוכח העילות המפורשות האחרות	52
11. התנהגות המערער היא התנהגות בחוסר תום-לב	52
12. התחייבות חוזית - חוסר תום-לב	53
13. גביית עמלה ביתר	53
14. דיני ההטעיה ועקרון תום-הלב כמקור נורמטיבי לאיסור הטעיה בעת הגשת בקשה לפטנט	53
15. התיישנות מהותית והחריג לתקומתה - הוראות סעיף 39 לחוק	54
16. דיני מכרזים - חובת הגילוי מעוגנת בסעיף 39 לחוק	54
17. דוקטרינת השימוש לרעה בהליכי בית-המשפט וחובת תום-הלב	54
18. קיום חיובים בתום-לב ושימוש בזכות בתום-לב	56
19. חובת תום-הלב כחובה שיורית	56
20. בהסכם בין בני זוג שאינו חוזה מסחרי חלה ביתר שאת ובעוצמה רבה יותר, חובת תום-הלב לפי סעיף 39 לחוק החוזים. ככל שמדובר במערכת יחסים שהיא בבסיסה תוצר של שיתוף פעולה, בחירה הדדית ומפגש רצונות, כך ניתן לצפות כי כל אחד מהצדדים יפנים יותר את האינטרסים של הצד השני והציפיה ממנו תהא לסטנדרט התנהגות מחמיר יותר של תום-לב	57

21. כידוע, מוטלת על כל צד החובה לפעול בתום-לב בקיום הסכם ובניהול הליכים משפטיים. התנהלות המשיבים בעניין דנן וסירובם לקבל את הצעת המבקשת המבטיחה למעשה את זכותם לבירור הוגן ולקבלה אפשרית של דרישותיהם, היא התנהגות שאינה עולה בקנה אחד עם החובה לתום-לב מצידם. המשיבים חודלים למעשה מחובתם על-פי ההסכם, זאת כהפעלת אמצעי לחץ בלתי-הוגן כלפי המבקשת, המבקשת להתחיל בביצוע הפרוייקט, ולקבלת ויתורים מצידה והטבות שאינן קבועות בהסכם החתום. בכך מפרים המשיבים בעיני את עקרון תום-הלב בקיום ההסכם 58	
22. נוסף כי גם מכוח חובת תום-הלב המוטלת על התובעת כמו על כל מתקשר בחוזה, לא יכלה התובעת להימנע מעשיית כל מעשה למען קבלת ההלוואה הדרושה למימון הרכישה 58	
23. מושכלות יסוד שהסכם יש לקיים בתום-לב בהתאם להוראות סעיף 39 לחוק החוזים. יתרה מכך, בפסיקה הובעה הדעה כי אגודת הסטודנטים היא גוף דו-מהותי שחלים עליה כללים מתחום המשפט המינהלי. כך או כך, חובת תום-הלב חלה על האגודה בפעולותיה כלפי חבריה. עקרון תום-הלב הוא אחד מהמושגים שהוגדרו כמושג "שסתום", דרכו מחלחלים ונקלטים זכויות היסוד במשפט הפרטי. לכן כאשר האגודה פועלת בהתאם להוראות התקנון, עליה לעשות זאת בתום-לב, תוך התחשבות בזכויות היסוד של חבריה, ולהימנע מלפגוע בזכויות אלו כגון הזכות להיבחר והזכות להתאגד. כך נפסק כי לגבי הוצאת חברים מעמותה רשומה, כי יש לבטל החלטות כגון אלו מקום שהוא שוכנע, כי הן התקבלו בחוסר תום-לב ועל רקע מאבקי שליטה 59	
24. כידוע, סעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי) מחיל את דרישת תום-הלב הן על קיום חיובים הנובעים מהחוזה, הן על שימוש בזכויות שהחוזה מקנה. פסיקתו של בית-משפט פירשה את החובה האמורה, בין היתר, כמקימה חובת שיתוף פעולה בין צדדים לחוזה באופן המאפשר לצד לקיים את חיוביו על-פי ההסכם וכי צד לחוזה שמנע מצד אחר למלא את התנאים שיזכו אותו בתשלום אינו רשאי להסתמך על אי-התקיימותם של תנאים אלה 59	
שער ב': סעיף 12 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973.. 61	
פרק א': תום-לב במשא-ומתן - סעיף 12 לחוק החוזים 61	
1. כללי 61	
2. עובדות מהותיות 61	
3. מחדל או אי-גילוי 61	
4. קיומו של פער ממשי במידע 61	
5. החובה תולדה של האמון המתחייב בין הצדדים 61	
6. הטעיה או מצג שווא-כלל "יזהר הקונה" 62	

7.	דאגה לאינטרס האישי באורח הוגן.....	62
8.	פרישה ממשא-ומתן בתום-לב תיעשה.....	62
9.	פיצויי קיום לפי סעיף 12 לחוק.....	63
10.	הטמעת העיקרון בדיני תאגידים.....	63
11.	דיני תיווך - מתווך "קש".....	64
12.	הליכי מכרז.....	64
13.	התנהלות שלא בתום-לב בהליך הרשמה.....	64
14.	הסתרת שווי רכב.....	65
15.	קשיי מימון והסתרת יכולת.....	65
16.	עניינים שונים.....	65
פרק ב': תמצית ההלכה הפסוקה		75
1.	ערעור על דחיית בקשה לאסור לעשות כל דיספוזיציה בדירה מסוימת.....	75
2.	האם בהתאם להסכם מכר מקרקעין היתה מוטלת חובת גילוי "בהתאם לנסיבות"?.....	76
3.	פיצויים בשל הפרת חוזה.....	78
4.	האם קיימות זכאות לפיצויים בגין הרווח שנמנע מאי-קיומו של החוזה?.....	80
5.	אכיפת חוזה למכירת דירת נופש.....	81
6.	תשלום דמי שדכנות על-סמך שטר התחייבות.....	82
7.	אי-קיום זכרון דברים להקמת בית מלון.....	84
8.	האם ניתן להטיל חבות בפיצויים לפי סעיף 12(ב) לחוק החוזים (חלק כללי) על מי שאינו צד לחוזה?.....	86
9.	הטעיה באופן ניסוח ההסכם.....	88
10.	התחייבות המבקשות בהסכמי ההלוואה למשכון הזכויות בדירה נבעה מהטעיה של המשיב.....	88
11.	הצעה וקיבול - נסיגת הבנק.....	89
12.	מה המשמעות של דרישת הכתב בהזמנת תיווך ומה משמעות היעדרה-דרישת תום-הלב.....	90
13.	הפרת חובת תום-הלב במשא-ומתן.....	90
14.	המצגים על גבי אריזת המוצר.....	91
15.	טענה לחיוב כפול בכביש 6 - הפרת חובת תום-הלב.....	91
16.	בקשה לייצוגית נגד "ישראיר" - הפרת חובת תום-הלב.....	92
17.	התנהלות בחוסר תום-לב, הן בשלב הטרם-חוזי, והן לאחר הרכישה.....	92
18.	גביית עמלה גבוהה מהמותר - טענת ניהול משא-ומתן שלא בתום-לב - דחיית בקשה לייצוגית.....	93
19.	חובת הגילוי בין בני זוג וסעיף 12 לחוק.....	93
20.	גילוי של "הסכם הבנות" - חובה על-פי סעיף 12 לחוק.....	95

22. חובת תום-לב במימוש זכות מכוח החוזה	95
23. סעיף 12(א) לחוק החוזים (חלק כללי) קובע את חובתם של צדדים למשא-ומתן לנהוג בתום-לב ובדרך מקובלת בשלב הטרם חוזי. כבר נפסק לא אחת כי חובת תום-הלב מקימה חובת גילוי, מקום שבו ישנה ציפיה כי עובדות חיוניות למשא-ומתן יובאו לידיעתו של הצד השני. הימנעות מגילוי עובדות במסגרת המשא-ומתן עשויה אף ליצור מצג שווא אצל הצד המתקשר	96
24. דרישת תום-הלב מהווה דרישה שאין להתפשר עימה. פירושה כדרישה דיספוזיטיבית, יעשה פלסתר את כוונת המחוקק ומטרת הוראות החוק הנוקטות במונח תום-לב. בפנינו, אם-כן, הוראת חוק אחת, המשלבת בתוכה יסוד קוגנטי ויסוד דיספוזיטיבי. הדרך המקובלת ניתנת להתנאה, בעוד שיסוד תום-הלב מצוי מחוץ לכוח ההתנאה של הצדדים	96
25. גם אם עשויים להיות מקרים בהם התנהלות בעייתית של צד לחוזה תשפיע גם במישור פרשנות החוזה, בהתחשב בעקרון תום-הלב, אין בכך כדי לשנות בענייננו. במקרה הנדון הפרה עמידר את חובת הגילוי המוטלת עליה, וניתן אף לטעון שיש בכך משום הפרה של חובת תום-הלב במשא-ומתן (במובנה האובייקטיבי) לפי סעיף 12 לחוק החוזים (חלק כללי). עם-זאת, אין מדובר בהטעיה מכוונת או בהתנהלות שנועדה לפגוע בזכויותיה של שרון. מכל מקום, לדעתי במקרה הנוכחי המסקנה הפרשנית העולה מסעיף 29 להסכם המכר ברורה, ואין בקושי שבהתנהלותה של עמידר - גם אם נניח שעקרונית עשוי להיות לו משקל מסויים במישור הפרשני - כדי להטות את הכף	97
שער ג': תחולה - סעיף 61 לחוק החוזים	99
פרק א': כללי	99
פרק ב': תום-לב בניהולו של ההליך המשפטי - החלתו באמצעות סעיף 61 לחוק החוזים	101
שער ד': חוק החוזים (תרופות), התשל"א-1970	103
פרק א': תנאים לאכיפה - סעיף 4 לחוק	103
1. כללי	103
2. הציווי "רשאי" ושערוך	104
3. ביצוע חיובים "בקירוב" ועיקרון תום-הלב	105
4. תמצית ההלכה הפסוקה	105
4.1 מתן פירוש רחב לסעיף ולא מצמצם	105
4.2 שיקול-דעת לבית-המשפט להתנות את אכיפת החוזה	105
4.3 סטייה לא גדולה ויישום עיקרון תום-הלב	106
פרק ב': פטור בשל אונס או סיכול חוזה - סעיף 18 לחוק	107
1. כללי	107

2.	קרבה רעיונית בין עיקרון הסיכול ועיקרון תום-הלב-התפתחות
108.....	בפסיקה
3.	תמצית ההלכה הפסוקה
109.....	3.1 "אין הסיכול כשלעצמו מביא לבטלותו או לנפסדותו של החוזה"
109.....	3.2 השבה
110.....	3.3 שביתה
110.....	3.4 פגעי טבע
111.....	3.5 תאונה
111.....	3.6 מבצע "צוק איתן"
112.....	3.7 מות השוכרת
112.....	3.8 רכישת מנוי - מניעת שימוש
113.....	פרק ג': הזכות לביטול (סעיף 7 לחוק) ועיקרון תום-הלב
113.....	1. כללי
	2. מהו הדין בנסיבות בהן מעוניין המפר לרפא את ההפרה? האם יש בנכונותו זו בכדי לאיין את זכות הביטול מכוח עיקרון תום-הלב?
114.....	3. הפיכת חיוב עצמאי למקביל/שלוו מכוח עיקרון תום-הלב
118.....	פרק ד': פיצויים ללא הוכחת נזק - סעיף 11 לחוק
119.....	1. כללי
120.....	2. "אשם תורם" - עיקרון תום-הלב והפחתת הפיצוי
125.....	חלק ג': דיני מקרקעין
125.....	שער א': כללי
125.....	פרק א': מבוא
127.....	פרק ב': דיני העסקאות הנוגדות
129.....	פרק ג': הסכם תיווך - מקרקעין
139.....	שער ב': דרישת הכתב - סעיף 8 לחוק המקרקעין
139.....	פרק א': דרישת הכתב דרישה מהותית
141.....	פרק ב': דרישת הכתב ועיקרון תום-הלב
143.....	פרק ג': דרישת הכתב - הגישות השונות
143.....	1. כללי
144.....	2. הגישה השמרנית
144.....	3. הגישה "המרכזת"
145.....	4. "גישת זעקת ההגינות"

5. "זעקת ההגינות" וחובת תום-הלב - עמדתי היא כי במקרה זה יש להכיר בקיומה של זעקת הגינות, שעה שברור כי ב', צ', ח' ו- י' יצאו מנקודת הנחה שנערך הסכם למכירת הדירה, צ' ו- י' שבהתחלה כפרו בקיומו של ההסכם מאשרות כעת שאכן היה הסכם, והצדדים נהגו משך כל השנים על יסוד ההנחה שביניהם הסכם מחייב. קביעה כעת, שלושים שנה לאחר כניסתם של ח' ו- י' לדירה, כי לא היה הסכם, וזאת על רקע הגירושין בין ח' ל- י' אינה עולה בקנה אחד עם עקרון תום-הלב ומחייבת הכרה בקיומו של ההסכם אף שלא נערך בכתב.....147	
6. קביעה לפיה כל פרישה ממשא-ומתן לאחר חתימת זכרון דברים, היא הפרה של זכרון הדברים, משמעה כי כל זכרון דברים מהווה חוזה מחייב - ואחת היא אם הוא עומד במבחן המסויימות וגמירות הדעת אם לאו. מסקנה זו אינה מתקבלת על הדעת, ועל-כן ברור כי גם לאחר חתימת זכרון דברים, רשאי כל צד למשא-ומתן לפרוש ממנו, כל עוד הדבר נעשה בתום-לב.....147	
פרק ד': תמצית ההלכה הפסוקה.....149	
1. האם אובדנו או היעדרו של המסמך בכתב ימנע אפשרות אכיפת תוכנו?.....149	
2. במקרים נדירים תידחה דרישת הכתב בסעיף 8 לחוק המקרקעין מפני תחושת הצדק בעסקת מקרקעין.....149	
3. "זעקת ההגינות" שלא נתקיימה.....149	
4. "זעקת ההגינות" ו"תום-לב" - הסכם בעל תוקף מחייב.....150	
שער ג': עסקאות נוגדות ורכישה בתום-לב - סעיפים 9 ו- 10 לחוק.....153	
פרק א': מבוא.....153	
1. המונח "עסקות נוגדות".....153	
2. תום-הלב של הרוכש השני - "סובייקטיבי" או "אובייקטיבי".....154	
3. דרישת הרישום פורשה בפסיקה ככלי מסייע לבחינת תום-הלב.....155	
פרק ב': מאפייני עסקאות נוגדות.....157	
1. מכירה על-ידי מוכר אחד.....157	
2. עסקאות בזכויות מהותיות, מהן עולה התחייבות לרישום סותר.....157	
3. שתי העסקאות הנוגדות הן עסקאות בעלות תוקף מחייב.....157	
4. עסקאות פוזטיביות.....158	
5. עסקאות סותרות.....158	
6. עסקאות שנעשו שתיהן כדין ובתום-לב או שתיהן שלא כדין ושלא בתום-לב.....159	
פרק ג': ההבדלים בין סעיף 9 לבין סעיף 10 לחוק המקרקעין.....161	
פרק ד': דרישת תום-הלב.....163	
1. כללי.....163	
2. מהו תום-הלב הנדרש בביצוע עסקה במקרקעין?.....163	

3.	תום-הלב על-פי סעיפים 9 ו-10 לחוק המקרקעין	165
4.	האם הרישום בלשכת המקרקעין הינו המדד היחידי לבדיקת תום-ליבו של הקונה השני?	168
5.	עצימת עיניים המגיעה לכדי חוסר תום-לב	170
6.	תקופת הזמן שעל הקונה השני להיות תם-לב	171
7.	הוכחת תום-הלב	172
8.	תום-לב לגבי זכויות שאינן רשומות	172
פרק ה': עסקאות נוגדות - סעיף 9 לחוק	173	
1.	כללי	173
2.	תנאיו של סעיף 9 לחוק המקרקעין	178
2.1.	כללי	178
2.2.	העסקה הראשונה	178
2.3.	תום-הלב על-פי סעיף 9 לחוק המקרקעין	180
2.4.	תמורה על-פי סעיף 9 לחוק המקרקעין	180
2.5.	רישום וזכויות שאינן טעונות רישום	181
3.	הערת אזהרה ומשקלה	183
4.	התיישנות	184
5.	שיהוי	185
6.	עסקאות שאינן בגדרי סעיף 9 לחוק המקרקעין	186
6.1.	מכירת זכות חוזית לשניים	186
6.2.	ידיעה על הבעלות האמיתית	186
6.3.	עסקה שאינה כשרה	186
6.4.	עסקאות מתנה	187
פרק ו': רכישה בתום-לב - סעיף 10 לחוק	189	
1.	כללי	189
2.	תנאי סעיף 10 לחוק המקרקעין	191
3.	מקרקעין מוסדרים	191
4.	תמורה	193
5.	בהסתמך בתום-לב	196
6.	בהסתמך בתום-לב על הרישום	197
7.	הסכם חלוקת עזבון מהווה עסקה במקרקעין	200
8.	העובדה שזכויות במקרקעין אינן רשומות בפנקס הזכויות במקרקעין, אינה מחילה עליהן באופן אוטומטי את דיני החוזים או את דיני המיטלטלין	200
9.	אין זה נכון להסיק כי הרוכש הראשון פעל בחוסר תום-לב מאי-רישומה של הערת אזהרה באם פעל בשקידה סבירה וחרף מאמציו הכנים לא עלה הדבר בידיו	201

10. הלכת בית-המשפט העליון קבעה מפורשות, כי תום-הלב של הרוכש צריך להימשך עד להשלמת העסקה ברישום, וכי מקום בו הרוכש מודע לכך שלמוכר אין זכות במקרקעין או שזכותו מוטלת בספק, נשלל תום-הלב האמור.....	201
11. את תום-הלב יש לבדוק הן בעת ההתקשרות והן במועדים שלאחר מכן עד רישום הזכויות.....	201
שער ד': מניעת הפרעה לשימוש - סעיף 14 לחוק.....203	
פרק א': כללי.....203	
פרק ב': שיקול-הדעת המוקנה לבית-המשפט בהתבסס על סעיף 14 לחוק המקרקעין.....207	
שער ה': זכות המקיים לרכישת המקרקעין - תשלום דמי שימוש - תנאי-תשלום - סעיפים 23-26 לחוק המקרקעין.....219	
פרק א': הדין.....219	
פרק ב': דרישת תום-לב של המקיים - סעיף 23 לחוק.....221	
שער ו': הבית המשותף - סעיפים 52 עד 77 לחוק המקרקעין.....227	
פרק א': כללי.....227	
1. ה"בית המשותף".....227	
2. תום-הלב.....227	
פרק ב': דיני בתים משותפים - קבלן ורוכש דירה.....229	
פרק ג': תמצית ההלכה הפסוקה.....231	
1. האם נקבעו בחוזה סייגים או תנאים להתחייבות החברה בסוגיית הרישום?.....231	
2. מה המשמעות של הפרת חובת הגילוי?.....232	
3. אי-עידכון הרוכשים בשינוי התנאים.....233	
4. חובת גילוי כללית לרוכש דירה.....234	
5. האם עלה בידי הדיירים להוכיח באורח עצמאי את זכותם לפיצוי בגין ליקויי הבניה?.....235	
6. אי-מוכנות לקבל דירות שאינן גמורות.....236	
7. אף המערער השתתף בנקיטת הפעולות הדרושות לשם ביצוע הרישום, אין מדובר במצב של תרמית וגם אין התנהלות זו עולה לכדי חוסר תום-לב סובייקטיבי.....238	
8. חוסר תום-לב בהתנהגות המבקש ביחס לגינה.....240	
9. רכישת קרקע שאחרים רכשו בעבר ולא נרשמה הערת אזהרה.....241	
10. האם העובדה, שהיתה ידועה לקונים, כי לגבי החלקה פורסמה תכנית מתאר, שהיתה בבחינת הפשרת הקרקע למגורים - האם עובדה זו הטילה על הקונים חובת גילוי כלפי המוכרת?.....242	

11. הרחבת דירה על שטח רכוש משותף ללא הסכמת יתר בעלי הדירות.....	243
12. הסכמים למכירת מקרקעין והסדרת יחסי שיתוף.....	244
13. חיוב בתשלום פיצויים בגין הקטנת שטח לבניית בית.....	246
14. מכירת דירה על-אף חתימה על זכרון דברים.....	247
15. חוזה למכירת בית תמורת סכום בשקלים.....	249
16. האם לחוק בניינים גבוהים מחייב בבניית גרנטור?.....	250
17. בטוחה - הפעלתה - תום-לב - המרת הבטוחה.....	251
שער ז': חוק השכירות והשאלה, התשל"ה-1971.....	257
פרק א': הדין - סעיף 4 לחוק.....	257
פרק ב': חובת הגילוי.....	259
פרק ג': הפרת חובת תום-הלב.....	261
פרק ד': פטור מתשלום וסיכול חוזה השכירות.....	263
פרק ה': תמצית ההלכה הפסוקה.....	265
1. החוזה כירסם בזכויות החוכרים בכל הנוגע לזכותם לשכן אחרים בדירה - הערעור התקבל.....	265
2. חובתו של משכיר לנהוג בתום-לב תוך גילוי כל העובדות הרלוונטיות הקשורות בהסכם השכירות הנרקם בין הצדדים.....	266
3. מחלוקת בנושא קביעת דמי השכירות לתקופת האופציה.....	266
חלק ד': דיני הנזיקין.....	269
שער א': כללי.....	269
פרק א': מבוא.....	269
פרק ב': עיקרון תום-הלב בדיני הקניין והשפעתו על גיבוש החובה בנזיקין.....	271
שער ב': פקודת הנזיקין וחובת תום-הלב.....	273
פרק א': עוולת הרשלנות.....	273
1. כללי.....	273
2. דרישות מוגברות של תום-לב.....	274
3. כריכת תום-הלב בשאלת הרשלנות.....	274
4. חובת הזהירות של נושא משרה על-פי חוק החברות.....	276
פרק ב': עוולת התקיפה.....	283
פרק ג': אחריות כלפי מסיג גבול - סעיפים 37 ו-37א לפקודת הנזיקין.....	287
1. כללי.....	287
2. יסוד תום-הלב.....	289
3. תום-לב וכוונה של קטין.....	289
פרק ד': עוולת הנגישה.....	291
פרק ה': היפר חובה חקוקה.....	293

חלק ה': חוק המכר, התשכ"ח-1968	295
פרק א': משמעות העיקרון של תקנת השוק	295
פרק ב': תום-הלב - סובייקטיבי	297
פרק ג': אבחנה בין תקנת השוק במקרקעין לבין תקנת שוק במיטלטלין	299
פרק ד': מקורות המימון	301
פרק ה': מכירה על-ידי רשות וחובת תום-הלב - סעיף 34א לחוק המכר	303
חלק ו': דיני ביטוח - חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981	305
פרק א': מבוא	305
פרק ב': מהותו של חוזה - סעיף 1 לחוק	309
1. סעיף 1 לחוק	309
2. זכותו של מי שאינו מבוטח - אך "מוטב"	309
3. דמי הביטוח תנאי מרכזי ביצירת החוזה	310
4. מהותו של חוזה הביטוח - מסחרית-כלכלית	310
5. חוזה הביטוח - חוזה אישי	310
6. חוק חוזה הביטוח - דיני החוזים הכלליים	310
7. מועד חתימת ההצעה - מועד תחילת הביטוח	312
8. צורתו של חוזה הביטוח	312
9. דרישת המסויימות	312
10. נטל ההוכחה	313
11. היקפו של נטל ההוכחה	314
12. מידת ההוכחה הנדרשת	314
פרק ג': פוליסה - סעיף 2 לחוק	315
1. כללי	315
2. חובת תום-הלב	317
3. המצאת הפוליסה ונטל ההוכחה	319
4. מהן תוצאות אי-מסירת הפוליסה לידי המבוטח?	320
5. שאלת היקפה של חובת הגילוי היזום המוטלת על מבוטח	322
פרק ד': חובה להבליט הגבלות - סעיף 3 לחוק	325
1. כללי	325
2. חובת הבלטת הגבלות וסייגים - איסור על ניסוח מעורפל	326
3. החובה ליידע את המבוטח שאין בידו כיסוי מלא - חובת תום-הלב	327
4. חובת המבוטח לקרוא את הפוליסה	328
5. על תניות החריגה לבלוט ולהבהב בעיני המבוטח	328

6. עיקרון "ההבלטה" - המבחן לעמידה בתנאי הוא מבחן התוצאה	328
7. נטל ההוכחה מוטל על המבטח	329
8. פרשנות הפוליסה לטובת המבוטח	329
9. הוראת סעיף 3 באה להוסיף ולא להתנות על דיני החוזים	329
פרק ה': חובת הגילוי - סעיף 6 לחוק	331
1. כללי	331
2. מטרת הגילוי הטרם-חוזי	332
3. פניה של חובת הגילוי ונטל ההוכחה	333
4. החובה המוטלת על המבוטח - היקפה	333
5. סעיף 6 לחוק - אלמנט נפשי של כוונת מרמה	334
6. הפרת חובת הגילוי מצד המשיב בדבר עברו הביטוחי	337
פרק ו': תוצאות של אי-גילוי - סעיף 7 לחוק	341
1. כללי	341
2. סעיף 7(ג) לחוק - קיומה של כוונת מרמה	342
פרק ז': שלילת תרופות - סעיף 8 לחוק	345
1. כללי	345
2. אי-הגילוי לא היסב נזק למבטח	345
פרק ח': ייחוד תרופות - סעיף 38 לחוק	347
1. כללי	347
2. הפרת חובת ההודעה	348
3. ביטול הסכם בגין פיגור בתשלום דמי ביטוח	348
4. הפרת חובת תום-הלב	348
5. תחולת סעיף 9 לחוק השליחות	349
6. פניה לחוק החוזים (חלק כללי)	349
חלק ז': דיני בנקאות	351
שער א': יחסי בנק - לקוח	351
פרק א': מבוא	351
פרק ב': דרישות מוגברות של תום-לב	353
פרק ג': חובת תום-הלב וחובת הגילוי	355
פרק ד': כריכת תום-הלב בשאלת הרשלנות	357
פרק ה': חובת הגילוי	359
שער ב': חובות הנאמנות והזהירות החלות על הבנק	361
פרק א': מבוא	361
פרק ב': הפרת חובות הנאמנות והזהירות החלות על בנק	363
פרק ג': התנהגות בנק סביר	365
פרק ד': היקפן של חובות האמון	367
פרק ה': היקפה של חובת הזהירות והנאמנות	369

פרק ו': חובת הזהירות ודיני הנזיקין.....	371
פרק ז': הבנק כנאמן.....	373
פרק ח': יישום נכון של חובות הנאמנות תוך שמירה גם על אינטרס הבנק.....	375
פרק ט': חובות הבנק כלפי צד ג'.....	377
פרק י': מתן אינפורמציה.....	379
חלק ח': קניין רוחני.....	381
שער א': כללי.....	381
פרק א': מבוא.....	381
פרק ב': ההגנות על הקניין הרוחני.....	383
שער ב': דיני זכויות יוצרים.....	385
פרק א': מבוא.....	385
פרק ב': דיני זכות יוצרים - תכליות.....	387
פרק ג': מהותה של זכות היוצרים.....	389
פרק ד': העתקה - פגיעה בזכות יוצרים.....	391
1. כללי.....	391
2. שימוש הוגן ברשת האיטרנט - שימוש בתום-לב.....	391
3. מעמדה של הזכות המוסרית.....	391
4. תום-לב בעשיית פעולה ביצירה.....	391
5. תום-לב.....	391
6. בניין כמעשה אמן אדריכלי - האם שינוי בבניין מהווה פגיעה בזכות יוצרים של מתכננו?.....	392
שער ג': סימני מסחר.....	393
פרק א': מבוא.....	393
פרק ב': הגישות השונות.....	395
פרק ג': המבחנים לקיומו של דמיון מטעה.....	397
פרק ד': שימוש במוניטין של אחר וחוסר תום-לב.....	399
פרק ה': תחרות בין הטוענים לזכות בסימן המסחר.....	401
פרק ו': רישום מקביל של סימנים.....	403
פרק ז': כשרות לרישום סימן מסחר - כללי.....	405
פרק ח': תמצית ההלכה הפסוקה.....	407
שער ד': דיני פטנטים.....	409
פרק א': כללי.....	409
פרק ב': פרשנותו של הפטנט.....	411
פרק ג': נטל ההוכחה.....	413
פרק ד': אי-גילוי הפרסומים - הפרת הוראות סעיף 18 לחוק.....	415
חלק ט': דיני שטרות.....	417

417.....	שער א': עקרונות כלליים
417.....	פרק א': החובות המוטלות על הבנק
419.....	פרק ב': תחולת עיקרון תום-הלב על דיני שטרות
421.....	שער ב': ההלכה הפסוקה
421.....	פרק א': ערבות להלוואה על-ידי השכנים - נוטל ההלוואה עזב את הארץ
423.....	פרק ב': חיוב בתשלום שיקים שנמשכו על-ידי חברות שבניהולן
425.....	פרק ג': הוצאה לפועל ותום-הלב
429.....	חלק י': דיני תאגידים
429.....	שער א': שותפויות
429.....	פרק א': מבוא
431.....	פרק ב': ההלכה הפסוקה
431.....	1. משקיע בעסק שביקש להיכנס כשותף יקבל את כספו בחזרה - הוטעה לחשוב כי העסק משגשג ומצליח
432.....	2. ניתוק קשר השותפות בחוסר תום-לב
433.....	3. חיוב יתר השותפים מכוח חובת תום-הלב
434.....	4. חוסר תום-לב והפרת חובת נאמנות
435.....	5. הרמת מסך של שותפות מוגבלת
437.....	6. האם היה ניתן להטיל אחריות לחובות השותפות מכוח עקרון תום-הלב?
438.....	7. מהו משך ההתקשרות והנסיבות בהם יכלה המשיבה להתיר את הקשר עם המערערת?
441.....	שער ב': חברות
441.....	פרק א': מבוא
443.....	פרק ב': חובת תום-הלב החלה על בעלי המניות ובעלי השליטה
445.....	פרק ג': חובות נושאי משרה - בחברה פרטית וציבורית
445.....	1. כללי
445.....	1.1 הרציונאליים של חובת הזהירות וחובת האמונים
446.....	1.2 מעמדה של חובת האמונים מול חובת תום-הלב
447.....	1.3 חובות בעל שליטה - חובת הגינות וחובת תום-הלב
447.....	1.4 חובות בעלי מניות
448.....	2. מינוי ופיטורים של נושאי משרה
449.....	3. חובת הזהירות
454.....	4. אמצעי זהירות ומיומנות
459.....	5. חובת אמונים
461.....	6. אישור פעולות
462.....	7. תרופות
465.....	8. גילוי לקוי

פרק ד': הליכי פירוק וחובת תום-הלב	467
פרק ה': התביעה הנגזרת וחובת תום-הלב	469
חלק י"א: חובת תום-הלב בדיני עבודה	473
פרק א': מבוא	473
פרק ב': חובת תום-הלב בשלב הטרם-חוזי	475
1. כללי	475
2. חובת הגילוי	475
3. האם דבר הריונה של מועמדת לעבודה הינו בגדר עובדה רלוונטית ומהותית לעניין קבלתה לעבודה כמזכירת חברה או מנהלת משרד?	475
4. שאלת גדר חובת הגילוי ותום-הלב ביחסי עבודה לעומת הזכות לפרטיות - סיבת פיטורין מעבודה קודמת	477
5. התנהגות בדרך לא נאותה - קבלה לעבודה ורק לאחר כך קבלת מידע שבגינה הוחלט לבטל את ההתקשרות עימה	478
פרק ג': חובת תום-הלב במהלך קיום יחסי עובד מעביד	481
1. כללי	481
2. הסוד המסחרי הנובע מחובת הנאמנות ומחובת תום-הלב	481
3. ידע שאינו "סוד מסחרי"	481
4. האם התקיימו יחסי עובד-מעביד בין הצדדים - צוללן	482
5. האם קשרי עבודה התגבשו לידי יחסי עובד-מעביד? המערער רתך במקצועו	483
6. האם העסקתם של המערערים בביצוע הפקודות של הרשות, נעשתה במסגרת יחסי עובד-מעביד?	484
פרק ד': חובת תום-הלב בסיום יחסי עובד-מעביד	487
1. כללי	487
2. קיצוץ בתקציב משרד הביטחון	487
3. פיטורים בעקבות תאונת עבודה - האם פיטורים כחודש לאחר תום מועד תשלום הפיצויים המוגדלים למי שמתפטר, מזכים את המערער בפיצויים מוגדלים לאור דרישת תום-הלב בקיום חוזה?	488
4. החלטה על הוצאת חבר באסיפת המורשים	489
5. פרישה מוקדמת בעקבות הסכם	490
6. הוצאת מידע סודי מהמחשב - פיצוי לא ממוני לפי סעיף 13 לחוק עוולות מסחריות	493
7. בקשה לאסור שימוש ברשימת הלקוחות של המספרה	496
8. האם קיים לחברה "סוד מסחרי", והאם העובד הפר את חובת הנאמנות כלפיה והעביר את "הסוד" לגורמים נוספים?	497
9. האם הצליח המעסיק להוכיח כי "רשימת הלקוחות" מהווה "סוד מסחרי", שהעובד לא היה רשאי לנכס אותו לעצמו?	499

10.	האם הוכח איפוא כי התובע נהג בחוסר תום-לב או תוך הפרת הסכם ההעסקה עימו כאשר פתח את העסק בו הוא עובד, והאם הוכח כי עשה שימוש לרעה בסודותיה המסחריים של הנתבעת? 500.....
פרק ה': סעד זמני - תמצית ההלכה הפסוקה 503.....	
1.	דחיית בקשה לצו מניעה זמני נגד פיטורי עובד מאחר שמאזן הנוחות פועל במקרה זה לטובת המשיבה המבקשת להגן על המידע הסודי שלה. 503.....
2.	צו מניעה זמני המונע מרוקח לעבוד בחברה מתחרה, זאת בניגוד להתחייבות מפורשת עליה חתם. הגבלת המגבלה ל- 12 חודשים.... 504.....
חלק י"ב: חובת תום-הלב ודיני הגנת הצרכן 509.....	
שער א': עקרונות יסוד 509.....	
פרק א': מבוא 509.....	
פרק ב': חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 ותכליותיו 511.....	
פרק ג': חוק הגנת הצרכן - מיהו צרכן? 513.....	
פרק ד': עסקת "מכר מרחוק" - סעיפים 14 ו- 18(א)(2) לחוק הגנת הצרכן 515.....	
1.	מהות עסקאות "מכר מרחוק" 515.....
2.	זכות הביטול החד-צדדית 515.....
3.	דמי ביטול 516.....
4.	פרשנות סעיף 14(ב)(1) לחוק 516.....
4.1.	פרשנות לשונית 516.....
4.2.	פרשנות תכליתית 517.....
שער ב': הטעיה וניצול מצוקה - סעיפים 2 עד 7 לחוק 519.....	
פרק א': איסור הטעיה - סעיף 2 לחוק 519.....	
1.	הדין 519.....
2.	כללי 520.....
3.	קבלת מכונות אשר לא תאמו את הסכמת הצדדים 521.....
4.	אי-עדכון קונה בדבר החלפת המנוע המקורי 522.....
5.	תביעת כספית בגין הטעיה לגבי ארץ היצור של הריהוט 522.....
6.	העברת שימוש בקו טלפון לפיצריה אחרת 524.....
7.	שיווק שואב אבק על-ידי טכנאי 524.....
8.	אי-ניתוק קו טלפון של חברה 525.....
פרק ב': איסור הפעלת השפעה בלתי-הוגנת - סעיף 3 לחוק 527.....	
1.	הדין 527.....
2.	כללי 528.....
3.	השפעה בלתי-הוגנת - דיני החוזים - יבוא לבדיקת חוזים צרכניים 529.....
3.1.	כללי 529.....

3.2	דין ההשפעה הבלתי-הוגנת - טיבו ותכליתו	530
3.3	השפעה בלתי-הוגנת - העברת נטל במקרה של יחסי אמון או תלות	530
3.4	מבחני עזר להוכחת קיומה של תלות והשפעה בלתי-הוגנת	533
3.5	מבחן הייעוץ - האם "המזכה" נהנה מייעוץ משפטי עצמאי ובלתי-תלוי?	534
4	חתימה ללא כפיה על הסכם ביטוח	534
פרק ג': חובת גילוי לצרכן - סעיף 4 לחוק	537	
1.	הדין	537
1.1	סעיף 4 לחוק	537
1.2	תקנות הגנת הצרכן (חובת גילוי וחשיפה נאותה של מצרך מזון בפיקוח), התשע"ב-2012	537
1.3	תקנות הגנת הצרכן (חובת גילוי פרטים במכירת קרקע שאינה זמינה לבניה), התשע"ז-2016	538
1.4	תקנות הגנת הצרכן (גילוי פרט מהותי לגבי שירות משלוח טובין), התשע"ו-2015	540
1.5	תקנות הגנת הצרכן (חובת גילוי משקל של מוצר), התשע"ה-2015	541
1.6	תקנות הגנת הצרכן (גילוי פרט מהותי לגבי יהלומים, אבני חן, פנינים ומוצרי זהב), התשנ"ה-1995	541
1.7	תקנות הגנת הצרכן (גילוי פרט מהותי לגבי נכס בידי נותן שירות), התשנ"ג-1993	542
2.	כללי	542
3.	הצגת התובעת כראש ארגון השדולות	543
4.	תביעה כספית בגין שירותי בדיקה וטיפול בהחזר מס	544
5.	דחיית בקשה להארכת מועד להגשת ערעור - אי-הצגת מספר זהות של החברה	545
פרק ד': חוזה אחיד ומידע אחר המיועד לצרכן - סעיף 4א לחוק	547	
1.	הדין	547
1.1	סעיף 4א לחוק	547
1.2	תקנות הגנת הצרכן (האותיות בחוזה אחיד ובתנאי הכלול במידע אחר המיועד לצרכן), התשנ"ה-1995	547
2.	הסכם מכר לרכישת רכב - כיתוב קטן	548
3.	הסכם שכירות רכב - אותיות קטנות	549
4.	קידום מסחרי של עסק לשיווק מזון באמצעות פרסומת לנייד	550
5.	תניית שיפוט ייחודית באותיות טל ומטר	551
פרק ה': זהות העוסק - סעיף 4ב לחוק	553	
פרק ו': חובת גילוי מדיניות החזרת טובין - סעיף 4ג לחוק	555	
1.	הדין	555

2.	על זכות החרטה וביטול עסקה	555
3.	מהותה של זכות הביטול כמפורט בסעיף 4ג לעיל	563
4.	אופן הצגת תנאי ביטול ושינוי עסקה בעת מכירת כרטיסי טיסה בחברת אל-על - בקשה לאישור התביעה כייצוגית אושרה	568
פרק ז': חשיפה נאותה של מצרכי מזון בפיקוח - סעיף 44 לחוק		571
פרק ח': עריכת חוזה בכתב ומסירתו - סעיף 5 לחוק		573
1.	סעיף 5 לחוק	573
2.	תקנות הגנת הצרכן (עריכת חוזה בכתב ופרטים שרוכל חייב למסור לצרכן), התשס"ח-2008	573
3.	תקנות הגנת הצרכן (פרטי חוזה הלוואה שאינה הלוואה בנקאית), התש"ן-1989	574
פרק ט': אחריות להטעיה באריזה - סעיף 6 לחוק		577
פרק י': אחריות להטעיה בפרסומת - סעיף 7 לחוק		579
פרק י"א: פרסומת או דרכי שיווק אחרות המכוונות לקטינים - סעיף 7א לחוק		581
1.	סעיף 7א לחוק	581
2.	תקנות הגנת הצרכן (פרסומת ודרכי שיווק המכוונות לקטינים), התשנ"א-1991	581
חלק י"ג: תום-לב ביצירת המחאת זכות או חבות		585
חלק י"ד: הרשות הציבורית וחובת תום-הלב		587
שער א': עקרונות יסוד		587
פרק א': מבוא		587
פרק ב': המקורות להחלת חובת תום-הלב על הרשות הציבורית		589
1.	סעיף 61(ב) לחוק החוזים (חלק כללי)	589
2.	סעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים (חלק כללי)	589
3.	עיקרון הכללי של חובת תום-הלב	590
פרק ג': מהותו של חוסר תום-הלב כטעם לבחינת התנהלת הרשות הציבורית		591
שער ב': הרשות המקומית		597
פרק א': נורמות ההתנהגות הנדרשות מן הרשות המקומית		597
פרק ב': ההבטחה השלטונית-מינהלית		599
1.	כללי	599
2.	צידוק חוקי להשתחרר מההבטחה	599
3.	השתק שבהבטחה	601
4.	התערבות בית-משפט זה בענייני כוח-אדם בגופים היררכיים	602
5.	הבטחה שלטונית ואינטרס הציפיה	602
פרק ג': גביית ארנונה וסוגיית תום-לב		605
פרק ד': דרישת תום-הלב מהרשות המקומית בביטול הסכמים		607

1. התקשרות עירייה עם עורכי-דין בהסכמים למתן שירותי גביית חובות מוניציפאליים.....	607
2. סירוב לחדש רישיון למחסן רשוי - חובת ההגינות ביחסים שבין הרשות המינהלית לבין האזרח.....	608
שער ג': רשויות המדינה	611
פרק א': מבוא	611
פרק ב': דוגמאות ותקדימים	613
1. אין הסכם מחייב בין הצדדים לערעור, בדבר מתן פיצוי בגין הפקעת מקרקעין.....	613
2. מהו הדין החל על מכרזים של גופים שאינם שלטוניים או ציבוריים?.....	614
3. רישום כוזב במשק החלב.....	617
4. עיקרון הבטלות של פעולות הרשות הציבורית-תום-לב.....	618
שער ד': דיני מכרזים - רשות מקומית והמדינה	619
פרק א': הדינים החלים על הרשות הציבורית בדיני מכרזים	619
פרק ב': גופים דו-מהותיים	621
1. כללי.....	621
2. החלת דיני המכרזים על גופים "דו-מהותיים".....	621
פרק ג': עקרונות יסוד בדיני מכרזים	625
1. הגינות.....	625
2. תחרות בתנאים שווים.....	625
3. התנהלות תקינה.....	627
4. עקרון השקיפות.....	630
5. צדק חלוקתי.....	631
6. תום-לב.....	631
7. איסור לקיים משא-ומתן בין המזמין למציעים.....	632
7.1 העיקרון.....	632
7.2 הליך תחרותי לאחר ביטול מכרז מאפשר לקיים משא-ומתן עם מציעים.....	632
8. היעדר חובת המכרז - ניהול משא-ומתן.....	634
פרק ד': ביטול מכרז	635
1. כללי.....	635
2. הצעה יחידה וביטול מכרז.....	635
חלק ט"ו: תובענות ייצוגיות וחובת תום-לב	637
שער א': עקרונות יסוד	637
פרק א': תכליתו הציבורית של חוק תובענות ייצוגיות	637
פרק ב': חובת תום-הלב כלפי חברי הקבוצה - כלפי בית-המשפט - בין תובע לבא-כוח הקבוצה	639

641.....	שער ב': ניהול ההליך וחובת תום-הלב
641.....	פרק א': מבוא
641.....	פרק ב': פגמים בהתנהלות הדיונית במשפט הישראלי העולים כדי חוסר תום-לב
643.....	פרק ג': המניע הכלכלי בהגשת התובענה ושאלת הייזום
645.....	שער ג': דוגמאות ותקדימים
653.....	1. טענות שעלו בבקשת תיקון תובענה ייצוגית שיכלו לעלות בבקשה המקורית יגררו הוצאות על המבקש..... 653.
654.....	2. העברת בקשת אישור תובענה ייצוגית תידחה כאשר אין זהות בין הקבוצות המיוצגות וכאשר קיימות עילות נוספות..... 654.
654.....	3. הוראת החוק והפורום מקפחת ודינה בטלות..... 654.
655.....	4. תביעה ייצוגית כנגד חברת פלאפון בשל חבילת גלישה שמכרה ללקוחות - הבקשה לאישור התובענה כייצוגית נמחקה..... 655.
656.....	5. בקשה למחיקה של אחת מבין שתי בקשות לאישור תובענה, כתובענה ייצוגית - הבקשה התקבלה..... 656.
657.....	6. בקשה לביצוע תיקונים בכתבי הטענות של תביעה ייצוגית - הבקשה התקבלה..... 657.
658.....	7. טענות שעלו בבקשת תיקון תובענה ייצוגית שיכלו לעלות בבקשה המקורית יגררו הוצאות על המבקש..... 658.
659.....	8. אין מקום להוצאות משפט בשלב כה מקדמי כאשר בקשת האישור לא התבררה לגופו של עניין..... 659.
660.....	9. תביעה ייצוגית כנגד חברת פלאפון בשל חבילת גלישה שמכרה ללקוחות - הבקשה לאישור התובענה כייצוגית נמחקה..... 660.
661.....	10. בקשה למחיקה של אחת מבין שתי בקשות לאישור תובענה, כתובענה ייצוגית - הבקשה התקבלה..... 661.
662.....	11. בקשה לביצוע תיקונים בכתבי הטענות של תביעה ייצוגית - הבקשה התקבלה..... 662.
663.....	12. בקשה לסילוק על-הסף של בקשה לאישור תובענה כייצוגית שעניינה הצגת פרסומים כוזבים ומטעים לפיהם מציע הבנק הלוואות ב"ערבות מדינה" - הבקשה נדחתה..... 663.
664.....	13. בקשה למחיקת תובענה ייצוגית שעניינה גלולות היריון - הבקשה נדחתה..... 664.
665.....	14. בקשה לסילוק על-הסף של תובענה שהגישו 150 יישובים שיתופיים שעניינה תעריף החשמל - הבקשה לסילוק על-הסף נדחתה..... 665.
667.....	15. בקשה לסילוק על-הסף של תובענה ייצוגית שעניינה זיוף חותמת כשרות על מותג בירה - הבקשה לסילוק על-הסף, נדחתה..... 667.
667.....	16. בקשות לסילוק על-הסף של תובענה ייצוגית שעניינה אי-גילוי סיכונים ותופעות לוואי הכרוכים בשימוש בסטטינים - הבקשה לסילוק על-הסף, נדחתה..... 667.

668.....	17. מנגנון החדילה ותום-הלב.....
669.....	18. בקשה לאישור התביעה כתביעה ייצוגית ותום-הלב.....
חלק ט"ז: דיני פשיטת רגל (דין ישן) וחדלות פירעון וחובת	
תום-הלב..... 671	
671.....	שער א': כללי
671.....	פרק א': מבוא
671.....	פרק ב': הרפורמה הקיימת בהליך פשיטת הרגל - טרם חקיקתו של חוק
673.....	חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018
673.....	1. מבוא.....
674....	2. מתווה ההתייעלות בניהול הליך פשיטת הרגל מיום 01.09.13.....
שער ב': הליכי פשיטת רגל על-פי פקודת פשיטת הרגל - דין	
679.....	ישן
679.....	פרק א': מבוא
681.....	פרק ב': בקשת חייב
683.....	פרק ג': צו כינוס נכסים לבקשת חייב
683.....	1. מבוא.....
684.....	2. אי-תשלום של תשלומים חודשיים.....
684.....	3. מתן שיק ללא כיסוי.....
685.....	4. עבירת מס; חוב לרשויות המס.....
686.....	5. השאלת שמו של החייב - ניהול עסק.....
686.....	6. הקמת מספר חברות.....
687.....	7. חתימה על ערבויות.....
687.....	8. נטילת הלוואות בשוק האפור.....
687.....	9. השמטת פרטים מהותיים.....
688.....	10. אי-תשלום מזונות.....
688.....	11. חובות שנוצרו בחוסר תום-לב ושלא יחול עליהם הפטר.....
688.....	12. קנסות בגין עבירות תעבורה.....
688.....	13. הימורים.....
689.....	14. הסתלקות מעזבון.....
689.....	15. חייב שאינו מנצל את יכולתו הכלכלית.....
פרק ד': החלטת בית-המשפט בתום הדיון בבקשת פשיטת הרגל.... 691	
691.....	1. מבוא.....
691.....	2. גילוי וחשיפת עובדות; דיווח חלקי; השמטת פרטים.....
695.....	מהותיים.....
696.....	3. הקמת מספר עסקים.....
697....	4. המצאת מסכמים וחלוף הזמן הרב שעבר מאז יצירת החובות.....
698.....	5. משיכת שיק ללא כיסוי.....
699.....	6. חתימה על ערבות.....

699.....	7. מסירת גרסאות סותרות
699.....	8. קבלת כספים מלקוחות ללא מתן תמורה
700.....	9. התנהלות החייב לאחר מתן צו הכינוס
701.....	10. התקשרות עם חברה סלולארית
701.....	11. חוב שנוצר כתוצאה מביצוע עבירה פלילית
709.....	12. חיי פאר מצד החייב
711.....	פרק ה': הפטר בפשיטת רגל - דין ישן
711.....	1. בקשת הפטר והודעה
713.....	2. דיון והחלטה, צו מותלה, מותנה ומוחלט
717.....	3. סייגים למתן הפטר
717.....	3.1 הדין
718.....	3.2 בגין חוסר תום-ליבו של החייב
719.....	3.3 בגין אי-ניהול פנקסי חשבוניות כיאות
720.....	3.4 בגין קבלת חבויות חדשות
722.....	3.5 בגין גרימת הוצאות מיותרות
722.....	3.6 כאשר פושט הרגל היה אשם במרמה או בהפרת נאמנות
	שער ג': חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 -
725.....	חדלות פירעון של יחיד
725.....	פרק א': מבוא
727.....	פרק ב': הליכי חדלות פירעון לגבי יחיד
729.....	פרק ג': מבנה ההליך
731.....	פרק ד': בקשה לביטול צו לפתיחת הליכים - סעיף 108 לחוק
114.....	פרק ה': חיוב בשל הגשת בקשת נושה בחוסר תום-לב - סעיף 114 לחוק
733.....	פרק ו': הנאמן - מינוי, תפקידו וסמכויותיו
735.....	1. כללי
736.....	2. סמכויות ופיקוח
737.....	פרק ז': תקופת התשלומים - סעיף 163 לחוק
741.....	פרק ח': הפטר - סעיפים 174 עד 176 לחוק
741.....	1. הפטר - סעיף 174 לחוק
741.....	2. חובות שאינם בני הפטר - סעיף 175 לחוק
743.....	3. ביטול ההפטר - סעיף 176 לחוק
183.....	פרק ט': ביטול צו לפתיחת הליכים בשל התנהלות היחיד - סעיף 183 לחוק
745.....	פרק י': ביטול פעולה המקנה עדיפות לנושים ביטול פעולה המקנה עדיפות לנושים - סעיף 219 לחוק
747.....	פרק י"א: ביטול פעולה הגורעת נכסים מקופת הנשיה - סעיף 220 לחוק
751.....	פרק י"ב: שמירת זכויותיו של אדם שלישי - סעיף 222 לחוק
753.....	

פרק י"ג: חדלות פרעון - תוס-הלב - עניינים שונים.....	755
חלק י"ז: סדרי דין, דיני ראיות וסעדים זמניים	759
שער א': כללי	759
פרק א': פרישתו של עיקרון תוס-הלב על התנהלות ההליך המשפטי.....	759
פרק ב': שימוש לרעה בהליך שיפוטי - תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018.....	765
1. התקנות ודברי הסבר לתקנות.....	765
2. לאחר התקנת התקנות, עדיין ההליך כולו חוסה תחת עיקרון תוס-הלב כפי שהוטבע בהלכות בתי-המשפט לדורותיהם.....	767
שער ב': יישומו של עיקרון תוס-הלב בעניינים שונים שבסדרי הדין	771
פרק א': חוסר תוס-לב כטענת סף והגבלת זכות הגישה לערכאות.....	771
פרק ב': סילוק כתבי טענות על-הסף - תקנות 41 עד 45 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018.....	773
1. תקנות 41 עד 45 לתקנות סדר הדין האזרחי החדשות	773
2. דברי הסבר לתקנות.....	774
3. דוגמאות מההלכה הפסוקה.....	775
3.1 בעצם הגשת התביעה, שהינה תביעה כפולה וממוחזרת, יש בה כדי להוות שימוש לרעה בהליכי בית-המשפט - יש כך כדי להביא למחיקת התביעה.....	775
3.2 בקשת הנתבעות לסילוק על-הסף של כתב התביעה המתוקן שהגישה התובעת - התביעה נדחתה.....	776
3.3 תביעה בגין הוצאות עבור טיפולים רפואיים, סבלו מחרדות, אובדן קשר עם משפחה וחבריו ונזקים שגרם לצד שלישי - נדחתה לאחר שהבקשה לסילוק יד התקבלה.....	776
3.4 נזקי גוף - קבלת הערעור במובן זה שתבוטל מחיקת התביעה ובלבד שהמערערת תקיים במועד את התנאים שנקבעו.....	777
3.5 תביעת השתקה - יש מקום במקרה דנן לסלק את התביעה על-הסף.....	777
3.6 בזבוז זמן שיפוטי - התביעה נמחקה.....	778
3.7 התביעה נמחקה בשל אי-קיום הוראות בית-המשפט.....	778
3.8 הערעור נמחק בשל אי-קיום הוראות בית-הדין.....	779
3.9 קבלת בקשה נוספת מטעם הנתבעות לסילוק התביעה על-הסף - התובעת לא פעלה בהתאם להחלטה קודמת של בית-המשפט.....	779
3.10 המשך דיון בתובענה היא הכבדה לא הגיונית כלפי הנתבעים וגם נוגד את האינטרס הציבורי - הבקשה לסילוק על-הסף התקבלה.....	780

3.11 בעצם הגשת התביעה, שהינה תביעה כפולה וממוחזרת, יש בה כדי להוות שימוש לרעה בהליכי בית-המשפט - יש כך כדי להביא למחיקת התביעה.....	780
3.12 התנהלות התובעת בהעלאת אותן טענות במסגרת שני הליכים שונים, תוך הטרדת הצד שכנגד והמערכת, מהווה שימוש לרעה בהליך משפטי - התובעת תודיע תוך 10 ימים האם היא מותירה את ההליך בבית-משפט השלום בצפת על-כנו ולא מרכזת תביעתה בהליך דנן. בהיעדר הודעה ימחק מן התביעה סכום השיקים המתנהל בהליך המקביל.....	781
3.13 המבקשת לא הראתה ולא הוכיחה כיצד העילה של מחיקת תביעה מחמת שימוש לרעה מתקיימת במקרה דנן - אולם, לפני משורת הדין, התקבלה הבקשה החלופית של הנתבעת, לאפשר לתובעת לתקן את כתב התביעה.....	781
3.14 אין מקום להורות על מחיקת כתב ההגנה של המשיבה נוכח עקרונות קיום הליך שיפוטי תקין.....	781
3.15 מחיקת כתב טענות המשיבה היא המרצת הפתיחה המתוקנת - המשיבה פעלה בניגוד גמור להחלטה ותוך שהיא אינה נוהגת בתום-לב.....	782
3.16 בשלב מקדמי זה לא מתקיימות בענייננו נסיבות חריגות ויוצאות דופן המצדיקות מחיקת התביעה מחמת שימוש לרעה בהליכי משפט - הבקשה נדחתה.....	782
3.17 מחיקתה על-הסף של התובענה למשמורת, מחמת שימוש לרעה בהליכי משפט.....	783
פרק ג': ההוצאות - תקנות 151 עד 157 לתקנות סדר הדין האזרחי החדשות.....	785
1. תקנות 151 עד 157 לתקנות.....	785
2. דברי הסבר.....	786
פרק ד': טענת התיישנות ותום-לב.....	789
פרק ה': הארכת מועדים.....	793
1. סמכות כללית של בית המשפט למתן הוראות - תקנה 176 לתקנות סדר הדין האזרחי החדשות.....	793
2. דברי הסבר.....	793
3. דחיית מועד שנקבע בפסק-דין - חובת תום-הלב.....	793
4. הארכת מועד - המצאה.....	796
פרק ו': מעשה בית-דין ועיקרון תום-הלב.....	797
פרק ז': השתק השיפוטי.....	799
פרק ח': סעד זמני.....	801
פרק ט': ביטול חוות-דעת מומחה.....	803
שער ג': פקודת הראיות.....	805

פרק א': גביית עדות על-ידי שלוח במשפט אזרחי - סעיף 13	
לפקודה.....	805
1. כללי.....	805
2. תנאי לבקשה.....	806
פרק ב': חסיון עיתונאי.....	809
שער ד': בית-משפט לעניינים מינהליים.....	811
פרק א': הסמכות המקומית והעניינית של בית-המשפט לעניינים מינהליים.....	811
1. הסמכות המקומית.....	811
2. הסמכות העניינית.....	811
פרק ב': עילות, סמכויות וסעדים.....	815
1. כללי.....	815
2. זכות העמידה.....	815
3. השיהוי.....	817
4. נקיון כפים.....	818
5. שיהוי - שלושת היסודות.....	819
5.1 כללי.....	819
5.2 שיהוי סובייקטיבי - יסוד ראשון.....	820
5.3 שיהוי אובייקטיבי - יסוד שני.....	821
5.4 מידת הפגיעה בעקרון שלטון החוק - יסוד שלישי.....	821